

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v ponedeljek 19. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

O spremembi domovinskega zakona.

(Govoril v državnem zboru poslanec Povše.)

Visoka zbornica! Ni mi lahko za predlagani zakon kakih bistveno novih dokazov podati, kajti poročilo odseka kakor dosedanji govorniki za predlog so uporabili vse dobro, — kar le more vsprejem predloge priporočati; vendar mi pa bodi dovoljeno, ker se še nobeden zastopnik južnih dežel ni oglasil pri tej važni postavi, omeniti nekaj razmer iz južnih dežel, da tako popolnoma opravičimo svoje stališče.

Dozdaj so vsi zastopniki kmečkih občin, ki so se oglasili, govorili za predlogo, izvzemši zastopnika St. Hipolitskih kmečkih občin; bodi mi tedaj dovoljeno, njemu nasproti spregovoriti nekaj besed.

Gospod poslanec povdarjal je v svojem govoru, da se pri tej postavi govori tako malo o domovinskem čutu, o ljubezni do domovine, kar je pač nekaj vzvišenega in plemenitega. Uverjen naj bode, da bi bil jaz prvi in bi se srečnega štel, ako bi beseda „ljubezen do domovine“ še vedno v pravem pomenu in polnem smislu živela v srcih prebivalstva; toda časi so se spremenili, kar si usojam v naslednjem dokazati.

Pri nas doma bilo je razmerje med delavci in imajočimi stanovi do nekaterih desetletij prav srečno in tesno. Naši hlapci in posli čutili so se jedno z družino, pri kateri so služili, in ni malo slučajev — jaz vam jih lahko navedem iz svoje domače hiše — da so hlapci in dekleta po 20, 30 da celo 40 in več let služili pri isti hiši; z ljubeznijo so se držali hiše in bili so kakor udje družine, vedno so imeli čuječe oko za korist kmeta in njegove domačije, pa tudi nikdar jih ni mučila skrb in bojazen, kako se bodo morali preživljati na stara leta, kajti vedeli so, da bodo mirno preživeli starost svojo v hiši kmetovi, tako rekoč kot udje družine.

Od tedaj pa so se razmere predrugačile. Nastala so industrijska središča — in jaz sem zadnji, kateri bi rekel, industrija naj se ne razvija, kajti dobro je za kraj, kjer nastane — in ta so storila,

da dandanes naših ljudi ne veže ona ljubezen do domovja in do hiše in zemlje, ampak da pri najmanjši besedi gospodarjevi takoj odidejo, ker dobe drugod boljše plačo.

In ako bi se ozrl, našel bi le malo služabnikov, ki se zamorejo izkazati, da služijo deset let. Tudi sosedne kronovine mi bodo pričale, da rade ravno Kranjca vzamejo v službo, ker se odlikuje po svoji vdanosti do hiše.

Temu ni več tako in odtod si razlagamo spremenjeno razmerje. Vidimo tudi v statistiki, katera nam podaje dokaze zato. Čim več industrij je nastalo in čim več industrijo pospešujočih železnic se je zgradilo, tem različnejše postalo je razmerje med tistimi, ki imajo domovinsko pravico, in med nepristopnimi; tu vidimo, da ima n. pr. poleg Nižje Avstrije z največjim številom tujcev Trst med 1000 prebivalci 456 takih, ki imajo domovinsko pravico, med tem ko je v Dalmaciji, koder je promet še majhen in malo železnic in je to kraljestvo navidezno od srca monarhije skoraj ločeno, med 1000 prebivalci 936 prebivalcev z domovinsko pravico.

Razmere so se tedaj zasukale in z spremenjenimi razmerami moramo tudi računati.

Nekemu govorniku je v skrbi za domovinski čut ušla beseda: Pač ima kako drugo domačijo. Priznam to, pa po obstoječih postavah najde dotičnik prav drugo domačijo, če ga pošljejo v domovino starega očeta, koder ne najde znanega obraza in morebiti celo tudi tam navadnega jezika ne zna.

Pri nas posebno v Primorju gredo Slovenci tropoma v Trst, se v kratkem nauče italijanskega jezika in če jih potem jedenkrat v domovino nazaj pošljejo, govore le italijansko. To je res druga domačija v pravem pomenu besede.

Predgovornik iz kmečkih skupin Nižje Avstrije mi bo pripoznal, da, če v kaki vasi pohaja revež, katerega kmetje poznajo kot prejšnjega zvestega hlapca, ga povabijo k večerji, mu dajo prenočišče in tudi zajutrek in ga potem z malim darilom odpuste. In takim čutom, mislim jaz, morali bi priznanašati.

Vidimo, da industrijska središča vedno bolj rastejo. Jeden gospodov govornikov je rekel, da to nam kmetovalcem škodi. Vse, kar je pri nas krepko in trdno, gre v Trst v morskopristanišče. Le kar je slabo, ostane doma. (Pritrjevanje.)

Prav težko je krepkih, trdnih ljudi dobiti za kmetijska dela. (Pritrjevanje.) Letos morali smo to malo, kar smo zamogli pridelati, tako rekoč s polja krasti. K temu bilo je treba, naglo dobiti delavcev in k temu trebalo je denarja. V severnih deželah zopet gredo ljudje v glavno mesto Dunaj. Saj smo slišali jednega gospoda poslanca tega mesta, kateri je za predlogo govoril. Pripoznam, da je zavezan, zastopati koristi tega mesta. Pa dovolite mi, da govorim o Trstu kot o onem mestu, kamor hodijo naše najboljše delavske moči.

Ako pregledamo uradne statistične izkaze, vidimo, da pride v Trstu na 100 oseb z domovinsko pravico 89 takih, ki je nimajo. Še bolj čudna je neka druga številka v statističnem izkazu.

Prosim, le pogledajte v utemeljevanju vladne predloge. Naši bodete, da v Trstu skoraj nikogar niso vsprejeli, in iz svoje skušnje vem povedati, da so premožni ljudje za vsprejem prosili; prošnjo so jim pa odbili za to, ker so bili slovanske narodnosti. Mala dežela Kranjska plača na leto 70.000 do 90.000 gld. tržaški bolnišnici za bolne Kranjce, ki so bili tam v oskrbi.

To so številke, katere moramo navajati, pa jaz vam bom tudi financijelno popolnoma dokazal, da smo opravičeni biti za predlog.

Zastopniki velikih mest pravijo, da jih čakajo velikanska bremena. Mi kmetovalci, mi zastopniki kmečkih občin moramo reči, kakor je dobro povedal g. dr. Pacák, da smo 33 let velikanska bremena nosili. (Pritrjevanje.) Bojujejo se, ker se plaše velikanskih bremen. Mi pa bodemo dokazali, da smo tri desetletja morali nositi včasih res velikanska bremena. (Prav res!)

Le majhen dokaz, gospodje, vam bom podal zato iz preteklega leta, ko sem kot ud deželnega

LISTEK

Sreča.

Slika. — Spisal P. Ž.

(Dalje.)

Pri Čedniku je bilo zmirom vsaj jedno stanovanje prazno, časih tudi po dve. A njemu je bilo to vse jedno, — vabil ni k sebi nikogar, ker je sam dobro vedel, da se zatekajo k njemu le v skrajni sili.

Le v skrajni sili! Čednikovo stanovanje je bila zadnja postaja do občinske ubožnice, in vsakdo se ga je branil, dokler je mogel le še količkaj gibati. Zato je videl Čednik nad seboj v prvem nadstropju le nezadovoljne, izmučene, bolne obraze in povešene glave; slišal je samo prepir in jok... No, on se tudi za to ni zmenil: sedel je pri Marjuti in pil.

Zdaj lahko pije! Jutri teden bo sv. Mihael in tedaj dobi od svojih treh partij po petnajst goldinarjev, zakaj vse tri so mu še na dolgu za celo leto, a zdaj hoče tirjati do krvi, pa naj izkopljejo

denar iz zemlje! On ne more čakati in Marjuta tudi ne!

V desni sobi je stanoval delavec v opekarni, Gromov Matijče, a v levi njegov tovariš Smrdelov Jože. Živela sta v jezi že pol leta, to se pravi, nista se smela pogledati zaradi žená, ki ste si bili vsak dan v laseh. Po leti se je to že kako prestajalo, ko je bilo veliko dela, a Bog se usmili, kakošna revščina je bila po zimi! In kup otrok je capal in kričal po veži, raztrgan, lačen, z ozeblimi, višnjevimi nogami in umazanimi obrazi... Vrišč in prepir in jok!... Spodaj na cesti pa je pel Čednik poskočno pesem. Ravnekar je prišel od Marjute.

Žena je čepela na klopi pri peči.

„Janez, kruha ni!“

„Pojdem jutri gor k Matijčetu... Dolžan je, ta slepar, pa ne plača!“

V srednjem stanovanju se je nastanil pred pol letom čevljar France Pelin... Pripeljal je seboj ženo in troje otrok, a pobištva le toliko, kolikor ga je najnujnejše potreboval... Pogledal je skozi okno in se zasmeljal: na drugem kraju ceste se je razprostiralo z zidom ograjeno pokopališče in ravno iz

okna srednje sobe je bil izvrsten razgled na bele, kamenite spomenike, na polomljene, lesene križe in na zapuščene, s pohotno razrastlo travo poraščene gomile.

On ni imel sreče. Prej je stanoval doli, prav v sredini trga in vender — kdo se je zmenil zanj? Niti sosedje mu niso dajali delat, čeprav so vedeli, da je izvrsten čevljar. In on se je tolažil: „Bo že boljše, kadar se navadijo náme...“ Mej tem pa se je boril proti ubožstvu s čudovito močjo, dasiravno ga je ta boj v desetih letih popolnoma izsesal, uničil... Oženil se je in priženil — lepo, mlado ženko... Druzega nič! — In prvi dan po poroki nista vedela, kaj bi kosila, da bi prišlo bolj ceno.

Ljudje so se navadili nanj, a dela mu kljub temu niso dajali. To je naravno... Kdo bo dajal beraču delat? Morda kdaj... v sili... kakšno stvar v popravo! A drugače si vsakdo rajši opomore s „poštenimi, spodobnimi ljudmi!“

Tako je prišel Pelin k Čedniku, da sam prav ni vedel, kedaj in kako... In Čednikova hiša je bila zadnja postaja do občinske ubožnice!

(Dalje sledi.)

5.16

odbora imel priliko, te razmere natančneje spoznavati.

Mala občina Dvor pri Zužemberku na Dolenjskem dobila je plačilni nalog več ko 800 gld. za neko osebo, katere stari oče je v občini Dvor imel domovinsko pravico. Sel je v Budapešto, kjer je bil delavec pri strojih, tam se je ponesrečil in zapustil ženo z jednim otrokom. Tedaj dobi občina račun glaseč se na 800 gld. in nekaj čez. Ta občina pa ima direktnih zemljiških davkov zapisanih 710 gld. To dokazuje, da je morala le za jeden slučaj postaviti 100 odstotkov doklade, da račun pokrije. Deželni odbor je bil tako vesten in se je toliko pobrigal, da je pripomogel k temu, da dotični znesek plačuje v obrokih, in je tudi sam neko svoto prevzel.

Dovolite mi, da navedem iz kronovine Goriške, koliko je morala več časa plačevati za uboge, ki so v Trstu pustili svoje najboljše delavske moči. Se iz tistega časa, ko sem bil ud deželnega zbora v Gorici, spominjam se izkazov knjigovodstva, katere sem prebiral, da je velika večina občin po 200 in 150 odstotkov doklad morala naložiti direktnim davkom in to le za plačevanje preskrbljevanja ubožcev.

Poslanec kmečkih goriških občin pravil mi je ravno kar, da je letos neka občina morala naložiti 230 odst. doklade (Čujte! Čujte!), in to le v ta namen, da pokrije preskrbljevanje ubožcev. To so številke, katere po mojih mislih bolj govore, ko ne vem kako uglajen govor. Gospodje, jaz mislim, da je čas, da to krivico odpravimo, katero je bodisi neprevidna, bodisi to nameravajoča vlada pred 30 leti kmečkim občinam dala kot darilo.

Tri desetletja sem vladala je le smer, pospeševati velika mesta. (Prav res je!) Le pogledite nazadovanje kmečkih občin, sploh blagostanje poljedelstva od onih let sem!

Ne bom se tega več dotikal, ampak izogibal se bom vsake strauske poti, zlasti se pa bom ogibal vpletati politiko in narodnost v to vprašanje, ki je popolno le gospodarskega in socialnega pomena. Obžalovati moram, da so liberalni postavodajalci leta 1863 opustili ono popolnoma opravičeno naziranje o domovinski pravici iz leta 1754 in izpod vlade Marije Terezije.

Takrat je postava iz l. 1754 prav resnično izrekla socialno politični temeljni stavek, da se mora redno bivališče v kaki občini onim osebam pripisati, ki so se nastanile v kaki tuji občini in so tam izpolnjevale svoje državljanske in davčne dolžnosti ali pa tudi brez pravega domovanja pošteno spolnjevale svoje dolžnosti in s tem prispevale k občinskim bremenom.

To določbo so l. 1863 kmečkim občinam v veliko škodo odpravili in mesto nje naredili določbo, katera jim je, kakor sem že opisal, delala veliko krivico.

In merito govoriti za postavo je težko, kajti odkritosrčno moram pripoznati, da utemeljujoči predlog odseka do cela kaže pravo pojmovanje naloge in s tem že a priori zavrača vsak ugovor.

Nekaj pa posebno pozdravljam, da je namreč odsek opustil v § 2. razloček, kateri je v vladni predlogi, da je namreč za davkoplačevalce treba 5 let in za tiste, ki davka ne plačujejo, 10 let, da dobe domovinsko pravico.

V današnjem času je pač umestno, razlike in razmerja ne poostrovati in potem, gospodje, je tudi neopravičeno, ako se ne postavi minimalna meja za davke, kajti, potem bi bilo mogoče, da bi kdo, ki plačuje najmanjši davek 2 gld. 10 kr., čez pet let imel že pravico zahtevati domovinsko pravico, mej tem ko bi oni, ki ne plačuje direktnih davkov, moral 10 let čakati. Ta drugi pa je morebiti po svojih razmerah in družini na užitninskem davku tri ali štirikrat toliko plačal, kakor oni, ki plačuje najmanjši direktni davek.

Jaz moram, dasi sem po svojem naziranju in po javnem nastopu konservativcev, to poravnanje razlike le pozdraviti; ravno tako moram odkritosrčno priznati, da bi želel, naj se § 9. nekoliko izpremeni, in jaz bom v tem smislu zanj glasoval, ako se bodo pojavili predlogi k spremenjenju § 9., ker se je odseku zdelo primerno, gotove doneske določiti.

Gospodje! § 9. bode v praksi mnogo stvari pokazal v pravi luči. Vi hočete, da se vsakemu dá, kar mu gre. Ako pa bode občinam pripuščeno, da same določujejo pristojbino, bode pač tako visoka, da je revnejši stanovi ne bodo zamogli plačati.

Prepričan sem, da bode tržaški municipij največje številke nastavljal, da bode tujcem onemogočil pridobljenje domovinske pravice. Ako tudi moramo

priznati, da bode večjim mestom nastalo neko novo breme — tega mi, prijatelji te nove predloge, ne preziramo, — vendar se ne sme dopustiti, da bi krivično stanje še dalje trpelo, dokler se, kakor pravijo gospodje, breme, obstajajoče v preskrbljevanju ubogih sploh ne razdeli. Tu se gre za to, staro veliko krivico odstraniti, krivico, katera ne zadene le kmečkih občin, ampak tudi veliko število prebivalstva, ki si išče domovanja. (Konec alédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. oktobra.

Budžetni odsek se je posvetoval minulo soboto o vladni predlogi glede preosnove plač učiteljskega osebja na učiteljskih in državnih srednjih šolah. Po daljši, precej burni debati, v katero je opetovano posegel naučni minister Gautsch, se je vsprejela vladna predloga z nekaterimi spremembami poročevalca dr. Beera. Nato se je pričela razprava glede preosnove plač vseučilišnih profesorjev. Pred to razpravo pa so zadeli člani na veliko oviro v vprašanju glede odprave koležnine. Glede tega vprašanja se je vnela zelo huda, dolgotrajna debata. — Poročevalec dr. Beer se je na vso moč ustavljal vladni predlogi, ki zahteva, da se podhravi vsa koležnina, ter skušal prepričati člane odseka, da se koležnina ne sme odpraviti, ker je profesorska plača primerno zelo nizka in ker to zahteva zveza mej Avstrijo in Nemčijo. Z njegovim pojasnilom se je strinjal tudi poslanec dr. Exner. Posl. Kaizl je mnenja, naj se koležnina ne podhravi, marveč popolno odpravi, kar je jedino umestno, ako se pravično uredi profesorske plače. Vladno predlogo sta zagovarjala posl. Pininski in grof Palfy. Vkljub temu je vladna predloga prodrla z 18 proti 6 glasovom. Proti so glasovali samo posl. Baerenreither, Bareuther, Beer, Hallvich, Menger in Schwegel. — Poročevalec dr. Beer je na to odložil dostojanstvo in je bil poročevalcem izvoljen poslanec vitez Milevski.

Deželnozbornske volitve na Solnograškem. Minulo soboto so si izvolili solnograški kmečki volilci svoje zastopnike za deželni zbor. Izvoljeni so, kakor je bilo naprej pričakovati, sami katoliški možje, somišljeniki konservativne stranke. Nekaj sprememb je samo v osebah, ker je nekaj bivših poslancev že umrlo, nekateri so pa iz kakoršnih koli vzrokov odložili deželno-zbornski mandat. Izmed osmih bivših zastopnikov kmečkih občin sedela bodeta v prihodnjem novem deželnem zboru samo 2 poslanca, in sicer dr. Rottensteiner in dr. pl. Fuchs; ostali šesteri poslanci so novo izvoljeni.

Državnozbornske volitve na Ogerskem. Akoravno so se razne stranke, mej temi posebno katoliška ljudska stranka, ki celi čas svojega obstoja neumorno deluje v prosep ogerskih nižjih stanov, več ali manj pripravljale na glavno volilno borbo, se je vendar pravo za pravo še le z večerajšim dnevom pričelo z velikimi nujnimi pripravami za bližnji hudi volilni boj. V prvi vrsti so večeraj ostavili svoje rezidence skoro vsi ministri, ki še niso osrečili svojih volilcev s kakim več ali manj važnim (!) govorom. Tako se je potrudil ministerski predsednik baron Banffy iz Budimpešte v Szilagy-Somlo, kamor je dospel že v soboto popoldne. Njegovo poročilo ni obsegalo nikakega načrta, tudi o svojem delovanju minister ni mogel mnogo govoriti, torej je bila na dnevnem redu sama neslana, brezpomembna polemika. Finančni minister Lukacs je govoril v Jagru, kjer ga kandiduje liberalna stranka, proti kandidatu Apponyju v Jaszberenyju je nastopil pravosodni minister Erdelyi. V njegovem dosedanjem okraju pa kandiduje naučni minister Wlassics. Tako je večeraj skoro celo ministerstvo imelo nujno opravilo poročanja. Poleg tega so pa osrečevali svoje volilce ter agitovali še mnogi drugi liberalni kolovodje, mej njimi tudi bivši premier dr. Wekerle, ki se je za vselej poslovil od svojih volilcev.

Ruski car se je mudil večeraj v Wiesbadenu, kjer se je vdeležil božje službe v ruski kapeli na Nero-gori. Policija je skrbela za vzoren red, in nikomur ni dovolila vstopa, ki ni imel potrebnega potrdila. Z nemškimi cesarjem se snide car Nikolaj še jedenkrat in sicer ali prihodnji terek v Wiesbadenu, kamor se še jedenkrat povrne iz Darmstadta, ali pa dan pozneje v Kronbergu. Vkljub temu, da se je car že več dnij mudil na nemškem dvoru, vendar hoče še jedenkrat sniti se s cesarjem Viljemom, kar je najbrže v zvezi z zadevo upravitelja zunanjega

ministerstva Šiškina, ki je sicer sam že storil potrebne korake, kateri pa v carjevih očeh ne zadoštujejo.

Socialistični strankarski shod v Nemčiji je minulo soboto zaključil svoje posvetovanje. V zadnji seji je poročala v prvi vrsti socialistinja Zetkin iz Stuttgarta o ženskem vprašanju ter zahtevala od osrednjega vodstva, da bolj povspeši agitacijo ženskemu spolu za socialistično propagando. Po daljši zelo burni debati, v katero se je vmešavalo več socialističnih prorokinj, se je sklenilo, da se agituje za mnogobrojni pristop k obstoječim moškimi društvom, ker se ženske-ndruštvenice ne smejo ondot udeleževati moških zborovanj. Jeden govornikov je predlagal nadalje, naj se oskrbi vsem s drugom, „katerim je pri srcu slobodna vzgoja mladine“, uporaba potrebnih in zakonitih sredstev, s čimur bi bil lahko vsakemu omogočen izstop iz kake cerkve itd. Ta predlog ni obveljal. Konečno se je določilo, da bo v bodoče sedež osrednjega vodstva mesto Hamburg in da se vrši prihodnji strankarski shod v Hamburgu. Po volitvi novih zastopnikov je zaključil predsednik Singer shod s trikratnim živio-klicem na socialno demokracijo. Zvečer je vodja Bebel priredil javen shod, na katerem je razpravljal o točki: Kaj je pripomoglo socialni demokraciji na Nemškem do take veljave. S tem je bila končana zabava treh ali štirih dnij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. oktobra.

(Nečuvén „Narodov“ napad na lavantinskega knezoškofa.) Noben dan brez napada, po tem geslu blati „Narod“ dan za dnevom cerkev in njene služabnike, škofe in duhovne. Narod z dne 16. okt. piše: Sinoda za lavantinsko škofijo je tukaj v Mariboru končana. Poglavitni predmet je bila baje tako zvana „oboedientia caeca“ — slepa pokorščina. Od merodajne strani se je župnikom razlagalo, da je apostol Pavel takrat, ko je napisal na vitez radikalen stavek: Oboedientia vestra rationabilis sit — pokorščina vaša bodi razumna — mislil, čujte! slepo pokorščino! O Mefisto, Ti si dobro poznal neko vrsto eksegtov, ko si Faustu dal praktični svet: Im Auslegen seid frisch und munter! — Legt Ihr's nicht aus, so legt was unter! Govori se po Mariboru tudi, da je sinoda imela tudi političen pomen. Na Dunaju baje neprenehoma za bičavajo škofom: „Den slavischen Klerus im Zaume halten, er beschäftigt sich zuviel mit nationalen Angelegenheiten!“ Sinoda je imela namen: utrditi klerikalizem, in klerikalizem naj bi tudi na slovenskem Štajerskem potlačil narodnostno gibanje in slovensko zavednost. — O tej stvari se ne bomo prepirali z „Narodom“. Menimo, da je dovolj, ako opomnimo, da bolj strogo cerkvene zadeve ne poznamo, kakor je škofijska sinoda, toda tudi o tej hoče biti sodnik — „Narod“, ne pa škof. — Proti takemu podlemu pisarjenju mora vsak pošten Slovenec slovesno ugovarjati. Taka pisava pač odpre oči tudi vsem onim slepcem, ki hočejo glede avtoritete škofov mejo delati mej političnimi in nepolitičnimi stvarmi.

(Volitve volilnih mož.) Iz Banjaloke. V občini Kostel je izvoljenih 6 volilnih mož, ki bodo svoje glasove oddali 29. t. m. za Ignacija Mrharja, župana v Dolenji Vasi.

(Osebna vest.) Preč. g. kanoniku baronu Cirheimbu, ki biva še v Poljčah pri Begunjah, se je zadnji čas bolezen zopet močno shujšala.

(Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri se bode ponovila opera „Faust“, v četrtek bode prva predstava Schillerjeve žaloigre „Maria Stuart“, za katero se pripravljata naša drama že več tednov. — Prijatelje Gounodove glasbe opozarjamo na to, da se opera „Faust“ ne bode tako hitro ponavljala, ker že bodoči teden pride na oder izvorna Foersterjeva opera „Gorenjski slavček“, ki se utegne peti večkrat zapored.

(Shod kat. polit. društva v Vipavi.) V prostorni čitalnični dvorani je zborovalo večeraj vipavsko kat. polit. društvo pod predsedstvom č. g. dekana. Mož se je vse trlo. Dvorana, hodnik, stopnjice vse je bilo natlačeno samih vrlih vipavskih poštenjakov. Malo nad dve uri je trajal shod, katerega se bodo navzoči vedno s hvaležnostjo spominjali. Prvi je govoril č. g. črnovrški vikar, naš vrli, teoretično in praktično izobraženi narodni ekonom Jan. Hladnik o Raiffeisen-ovih posojilnicah. Lepi govor priobčimo kmalu v našem listu. — Drugi govor prof.

dr. K r e k o v se je pečal z liberalizmom, socialno demokracijo in krščanstvom in je razkril temeljne zmote v receptu prvih dveh mazačev, ki ga zapisujeta naši bolni dobi. Pokazal je pa tudi krščanska družabna načela in njihovo upravičenost in izključno sposobnost v preosnovi sedanjega socialnega nereda. — Nadejamo se, da bo shod obrodil obilo dobrega sadu. Bog daj svoj blagoslov, kat. polit. društvu pa želimo, naj bi čim največkrat preskrbelo ljudstvu take duševne hrane, po kateri tako zelo hrepeni in katero zna tako primerno rabiti.

(Imenovanja na pošti.) Poštnim praktikantom so imenovani: Egidij Speccher, Rud. Wruss, Edv. Bortoluzzi, G. Sancin, Just. Peschle, H. Lister in Jan. Russaz za Trst; Edv. Span, Jan. Kosovinc in Mat. Röchl za Ljubljano; Kor. Mikšiček za Gorico in Ad. Esenzopf za Pazen.

(Državna podpora.) C. kr. kmetijsko ministerstvo je občini Palovče v kamniškem okraju za napravo vodovoda dovolilo 400 gld. podpore.

(Višja deklinška šola v Ljubljani.) Za nadzorno valno damo je imenovana mestna učiteljica M. W e s s e n e r. Kot pomožni učitelji se nameste: c. kr. profesor Ivan M a c h e r za fiziko in prirodopisje, c. kr. profesor Fran Orožen za zgodovino in zemljepisje, gospodičina Božena S r n č e v a za francoščino, realni suplent Alojzij Š u b i c za risanje, c. kr. telovadni učitelj Fran Brunet za telovadbo in mestni učitelj A. R a z i n g e r za petje. Ravnatelj c. kr. profesor dr. L. P o ž a r podučeval boče slovenščino.

(Frančiškanska župna cerkev) je bila v soboto oproščena odrov, ki so stali v njej od spomladi. Pokazala je zopet lice svoje, a lice prenovljeno, lice krasno. Ladija cerkve je prenovljena od vrha do tal. Slike je na podlagi Langus-ove kompozicije izborne izvršil zgodbinski slikar gospod Josip Kastner s pomočjo svojega nečaka Josipa Kastner in akademičnega slikarja Josipa Kleinert, vsi z Dunaja. Glavno sliko je izvršil po novih kartonih. Kastner je mož katoliškega mišljenja in življenja, ves prevzet verskih čutov, in tak mora biti religiozni slikar. Je pa tudi izredno marljiv, kajti delal je po dvanajst ur na dan, ne da bi bil zapustil oder. Le tako je bilo mogoče ogromno delo izvršiti v treh mesecih. — Dekoracijo je izvršil v občno zadovoljnost gospod Avgust Mayer iz Inomosta, ki je lani dekoriral frančiškansko cerkev v Beljaku in letošnjo spomlad karmeličansko cerkev na Selih pri Ljubljani. Slike po kapelah so omite in v kolikor je je poškodoval potres, popravljene. Vtis naredé, kakor da so nove. Zakristija je dobila nov munier-obok in dva metra visoka okna in je sedaj popolnoma svetla. Nad zakristijo je prirejen oratorij za skupni kor, ki je po velikem oknu v zvezi s prezbitarijem. Ograja okna se postavi v par tednih. — Cerkev je dozidana na severni strani lavretanska kapelica, ki je dokaj lepša od stare in dobiva luč od zgoraj skozi slikano okno, ki predstavlja v podobi goloba sv. Duha, kateri je obsenčil blaženo Devico Marijo. Poleg kapele sta dve spovedni lopi. — Veliki oltar je pomaknjen na zadnjo steno, prav za prav jeden in pol metra od nje; dobil je nove kapitule in baze iz kararskega marmorja, je ves prelikan; sedaj še le se pokaže v svoji lepoti, ker prejema zadostne svetlobe od spredaj in od strani. — Sedaj se stavlja še tabernakelj in tlak po prezbitariju iz marmorja in dostavlja se obhajilna miza. Prirejen je tudi toliko potreben stranski vhod poleg velikega zvonika. — Nekateri so se bali, kaj bo z akustiko, ako se pomakne oltar nazaj. Včeraj pa se je pokazalo pri pridigah in petju, da je akustika pridobila, a ne izgubila. — Razven slik v prezbitariju je tedaj malone vse do delano in upati je, da se posvetita veliki oltar in oni v kapelici v treh tednih. Omeniti je tudi, da je samostan popolnoma do delan. Najlepši kiné samostana je knjižnica, kateri ni blizu para. Vspenja se v dve etaži z galerijami. Ako še omenimo, da je zidarska dela prevzel gospod Faleschini in je izvršil v zares kratki dobi solidno in temeljito, spolnili smo nalogo poročevalca. Pri vsem delu se ni pripetila najmanjša nesreča, dasi so bila dela zelo nevarna. Marija je varovala cerkev in delavce. Bodi ji čast in zahvala!

(Darovi.) B. B. za gimnazijsko kapelo v Kranju 3 gld., za dijaško kuhinjo v Kranju 2 gld., za

monsijn. Jeranovo dijaško mizo 5 gld. — G. Jurij Drnovšek, ekspozit v Zabnici za dijaško mizo 2 gld. — Bog plačaj stotero!

(Iz Št. Petra na Krasu.) 18. oktobra. Minulo noč je vstopilo v posebni vlak, vozeč ameriške naseljence od postaje Rakek proti Genovi, na tukajšnji postaji blizo poltretji sto oseb obojega spola. Med njimi si videl od trimesečnega novorojenca do 70-letne ženice zastopane z malo izjemo vse delavske stanove. Ginljiv je bil sloves med odišlimi in ostalimi, katerih so bili postajni prostori prenapolnjeni. Občni pozor in nekak čuden utis je provzročila mala zibelka z detetom, ukrcana na vlak. Toliko občinstva še ni bilo hkrati na tej postaji. Kaj pa tira naše ljudstvo v tujo Brazilijo? Prvi gredó z namenom, da si kaj prislužijo, drugi so ob imetje in kredit, gredó tega iskat, tretji upajo tam najti boljše domovino, nekateri so se naveličali domačega dela; mlade proste moške in ženske veseli tudi novo življenje — možitav; stara ženica pa je pri slovesu rekla, da gre med svoje umret. To in jednako tira naše ljudstvo v daljni svet. Bila jim pot srečna!

(Iz Šenčurja pri Kranju.) Visokočasti gospod Anton Kukulj, župnik v Šenčurju pri Kranju, je bil v seji dne 14. vinotoka t. l. imenovan častnim udom občine Šenčurske.

(V Ameriko!) Iz Postojne: V soboto se je odpeljalo krog dve sto oseb iz Kranjskega, vzlasti Pivčanov in Kraševcev v daljno Ameriko. Ravno sedaj, ko vsa poročila naglašajo, kako pičel je zaslužek, zapušča toliko našemu kmetijstvu potrebnih močij svoje domovje. Sedaj ob Kinleyjevem predsedništvu, kot se napoveduje, bo za tujce v Zveznih državah še slabše. V južni Ameriki, v Argentini in Braziliji, kamor tudi spravljajo zviti agentje naše ljudi, pa tudi ne čaka priseljence družega, nego težko delo in razmerno majhen zaslužek. V teh krajih mora navadni delavec tekmovati z Lahom v skromnosti za jed, obleko in stanovanje, sicer ne izhaja. Lahov je mnogo tisočev v južni Ameriki in to je za naše delavce zelo kvarljivo. Le strokovno dobro izobraženi obrtniki imajo ondu še precej ugodno stanje. Toda, kaj pomaga modrovati! Par stotin naših rojakov je zapustilo svojo rodno zemljo. Bog jih spremljaj na tujih tleh!

(Iz Sore.) 18. oktobra. Sinoči proti 11. uri sta dva moža pri najboljših letih, obadva družinska očeta, iz pivnice merila proti kakih deset minut oddaljenemu domu. Prišedša že blizo doma, se starejši izmed njiju zvrne pod pot in mrtev obleži; ali ga je zadela kap ali si je pri padcu zatilnik zlomil, se ne vé. „Ta kratki“ marsikaterega podere v zgodnji grob.

(Iz Roba) dne 16. oktobra. Včeraj je bila tukaj dopolnilna volitev volilnih mož za deželni zbor. Vdeležilo se je volilcev nad 140. Katoliško narodna stranka je sicer propadla z šestimi glasovi, a propala je častno, ker agitirali smo samo s poštenimi sredstvi, brez pritiska, pijače in denarja. Nasprotna stranka začela je svoje delo koj v začetku in to tako strastno in sramotno, da bodo bralce „Slovenca“ morda zanimala te vrstice. Uradniki, biriči in logarji so popustili svoje službe in se podali na agitacijo. Čujte in strmite — gospod Velikolaški svetnik popustil je tudi svoj sodni stol in se podal v kočo ubornega kmetiča, celo uradne stvari je opravljal potoma. V Javorju umrl je gospodar in treba je bilo urediti zapuščino. G. svetnik bil je tako prijazen in je prišel sam na dom tega umrlega gospodarja in rekel: Mamica, da ne bodete imeli poleg tolike žalosti še potov in stroškov, bodemo vse doma naredili, da vas ne bo nič — stalo, saj veste, drugače bi morali g. notarju veliko plačati. Naredil je, potem se je pa takoj pohvalil: „No pa naj kedo reče, da mi ne storimo nič za kmeta“. To je bilo sredstvo agitiranja za Javorje in bližnje vasi. Drugje pa niso štedili ne s pijačo in golažem, tako, da so nekateri še drugi dan „po turško pljuvali“. Na Rašici je vendar to, dragi oče, da danes tako popivate, kar ni vaša navada“. Oče odgovori: „Jaz že vem zakaj; danes je toliko vina, da raz mise teče, rajtenga pa nič. Se dam bi ga bil lahko prinesel“. No pa to ni bilo samo na Rašici, ampak tudi v Turjaku in pri Mohorju. Naj bolj ostudno sredstvo je bil pa

denar. Marsikateri goldinarček je zapel na mizo in kako se ne bi dal ubog tlačan premotiti. Če je bil pa goldinarček premalo, pal je celo petak ali še več. Vendar moramo biti veseli, da so se dobili tudi med zadolženimi in denarja potrebnimi možje, katerih ni preslepil petak. Napočil je dan volitve. Naši možje so prihajali nekako pobiti ter tožili, da denar ne zmagamo, ker so nasprotniki pripeljali tri voze volilcev, veliko taci, ki morebiti še prej Roba nikdar videli niso. Tudi se našim volilcem med potoma vsled strastne agitacije ni dalo miru in pet volilcev se je celo moralo sredi pota vrniti. V gostilni pri „Zgoncu“ so bili že pred volitvijo naročeni štirje sočki piva, par šopanah rac in kokoši (gospodje so v svoji dobrodušnosti pozabili, da je petek). Hribovcem se je pa obljubilo, ako zmagajo, da bodo v gostilni pri „Sterletu“ pili kolikor bodo mogli, za pot pa vsakemu (zopet) en goldinarček. Na volišču so se zadržali še nekako dostojno in mirno, kar je nas jako iznenadilo; še le, ko so zvedeli, da so z šestimi glasovi zmagali, postali so nekoliko veselejši, a njih veselje ni bilo pravo, ker prepričani so bili, da so zmagali le težko, dasiravno so vse svoje moči zastavili. Mi pa ostali smo mirni dobro vedoč, da smo storili svoje le s pravično agitacijo in da so naši možje le iz prepričanja volili. Po onih možeh, koji so bili prej na naši strani, pa so k nasprotnikom pristopili le radi kupice vina, golaža ali goldinarčka, nam ni žal, ker so pač možje svoje vrste. — Pri prihodnji volitvi, katera pa upamo da bode še pred 29. oktobrom t. l., ker ta volitev vršila se je nepostavno in pritožba na visoko vladu se je že odposlala, dobimo pa še tistih par mož, kateri so nam sedaj manjkali; pa saj jih ne bode še treba, ker nasprotna stranka ne bode nikdar več toliko mož pridobila, magari če si sodniki, notarji, biriči in logarji še več podplatovali strgajo, magari če se še več piva in vina popije, še več golažev, rac in kokoši sne in še več goldinarčkov ali petakov razmeče.

(Voda.) Iz Planine: Naša kotlina je pod vodo. Vender pa moram omenjati veselo vest, da njivam letošnja voda ni nič škodovala. Dasi je celo poletje deževalo, še vendar ni voda prišla do njiv. Včerajšnji dan jo je prvič približal obdelani zemlji; a, hvala Bogu, danes se je že voda precej zmanjšala.

(Poboj.) Iz Radoljice se nam piše: Minulo soboto zvečer ob 1/2 9. uri so hoteli nastopiti zapor v Radoljici Janez Medja, Simon Pogačar in Vaster, vsi trije iz Bleda, ali ker je bilo že tako pozno in niso bili zadosti trezni, jih sodniški sluga ni hotel sprejeti. Sli so na to v gostilno h Krivicu Podmostom, kjer sta bila tudi posestnika Miha Rozman iz Lipnice in Janez Kunčič iz Lamovega. Bilo je že tukaj nekaj prepira in je bil vzel Janez Kunčič Mediju odprt nož, ter ga izročil gendarmu. Gostilno zapustivši sta šla Janez Medja in Simon Pogačar (Vaster ju je bil zapustil) po cesti proti Savi, kjer sta blizo hiše Mulejeve sedla pod drevo in tukaj v temni noči čakala na posestnika Rozmana in Kunčiča. Ko ta dva prideta nič hudega sluteča, planeta zavratno kar na enkrat z dolgimi in prav debelimi kolmi na nju, ter se oba v nezavesti zgrudita, pa Kunčič se hitro zave, ter se kolikor mogoče v gosti temi brani, med tem ko Rozman obleži in ga v bližnjo hišo hudo ranjenega preneso, kjer se je še le drugi dan zavedel. Lahko si mislimo žalost žene z osmerimi otroci — posebno ker je komisija spoznala, da je smrtno ranjen. Pa hvala Bogu, kaže se, da se je na boljše obrnilo.

(Izseljevanje v Brazilijo) je laška vlada radi nemirov prepovedala. Do 20. t. m. se bode v Genovi zbralo do 5000 izseljencev iz raznih avstrijskih dežel, kateri se bodo morali vrniti v domovino, ali pa ondi čakati, da se ta prepoved prekliče.

(C. kr. poštnohranilnični urad) na Dunaju je razposlal navadno mesečno okrožnico z računom za minoli mesec s e p t e m b e r. V uradnem delu se na prvi strani nahajata dve odredbi. Prva: Ako je adresat, ki ga išče čekovna nakaznica, preselil se bil v drug poštni okraj, v tem slučaju se ista pošlje za adresatom na njegovo sedanjo pošto naravnost, a ne več skoz poštnohranilnični urad. Druga: Kadar se na jednega varčevalca glasi po več pošnih nakaznic v jednem dnevu, v tem slučaju smejo poštni uradi v dnevnem računu njihovem zapisati skupni znesek

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zasnamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

vseh nakaznic pod jedno številko. Kako se to razumeva, predočujeta dva vzorca, tiskana na drugi strani okrožnice. — Iz izkaza gledé prometa povzamemo sledeče podatke: V minolem mesecu se je vložilo 1,109.833krat skupaj za 135.196.253 gld., od tega na Stajerskem 4,819.526 gld., na Koroškem 1,457.121 gld., na Kranjskem 1,319.197 gld., v Primorju 2,189.711 gld., po Dalmaciji 533.132 gld. Vrnili so pa 288.573krat v skupnem znesku za 135,365.727 gld., od tega po Stajerskem za 2.532.381 gld., na Koroškem 513.565 gld., na Krajskem 358.453 gld., po Primorskem 1,080.227 goldinarjev, po Dalmaciji 117.673 gld. — Od dne 12. januarja 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca septembra letos se je po državi vložilo 96,591.680krat skupaj za 11.399,473.263 gld. 97 kr., a vrnilo 26,329.921krat skupaj za 11.292,112.904 gld. 92 kr., tako je v blagajni preostalo čistih 107,360.359 gld. 5 kr. Med povračilom je 30.793.685 goldinarjev, za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Med ljudstvom nahaja se 12.128 rentovnih knjižic, vredne so 25,225.060 gld., potem 1,163.018 vložnih in 30.212 čekovnih knjižic. Ob svojo knjižico je prišlo 93 vložnikov, po naših krajih samo jeden v Rifenbergu pri Gorici. — V neuradnem delu okrožnica objavlja črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Italijanskem, Nizozemskem, Švedskem, Angleškem.

Telegrami.

Dunaj, 19. oktobra. Presvetli cesar je izrekel svojo najvišjo zahvalo fzm. baronu Becku povodom petdesetletnice njegovega

službovanja, za izredne zasluge in neomajljivo udanost, ter mu podelil veliki križ reda sv. Štefana in izrazil željo, naj bi bil Beck še dolgo vrsto let svital vzgled velike delavnosti na vojaškem polju in bil ohranjen kot načelnik generalnega štaba monarhiji in cesarju.

Pariz, 19. oktobra. Poslanska zbornica se snide dne 27. oktobra.

Belgrad, 19. oktobra. Skupščina se je predvčeraj sešla in izvolila verifikacijski odsek. Nato se je izvolil predsednik, ki je otvoril prvo sejo.

Sredeo, 19. oktobra. Knez Ferdinand je došel včeraj z vojvodinjo Klementino Koburško iz samostana Rilo.

Petrograd, 19. oktobra. Dnevnik „Grazdanin“, čegar izdajatelj je knez Mesčersky, je v tretje začasno prepovedan in ne sme iziti mesec dnij.

Carigrad, 19. oktobra. Nasproti v inozemlju krožečim poročilom, da stanje sultanovo ni popolno normalno, se uradno zatrjuje, da se sultan najbolje počuti.

Carigrad, 19. oktobra. Odlok velikega vezirata na vojno in policijsko ministerstvo naznanja, da nameravajo armenski izseljenci nov napad na glavno mesto in sicer preoblečeni po evropskem načinu. Ob enem se naroča, naj ukreneta vse potrebno, da se pravočasno prepreči jednake vrste napad. Upravitelj armenskega patrijarhata je bil včeraj pri sultanu v avdijenci ter ga prosil, naj oprostí nedolžnega Apik-efendija.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenici 25 kr. 125 (50—33) 5

Tuji.

16. oktobra.

Pri Stonu: Kraft iz Celovca. — Pollak, Geisler, Henke, Noel z Dunaja. — Errath iz Mokronoga. — Scalettari iz Gorice. — Kopman, Trojan iz Grada. — Uratariš iz Krnova. — Eisenzopf, Berger iz Trsta. — Posch iz Trziča. — Roblek iz Radovljice. — Sedlaček iz Nove Gradiške. — Grebenc iz Vel. Lašič.

Pri Malicu: Cojetičanin iz Sarajeva. — Schiwitzhoffen iz Črnomlja. — Terbuhovič iz Zatičine. — Gruntar iz Ribnice. — Leber, Ernst, Steinmassler, Krämer, Weiss, Bitzan, Seidner z Dunaja. — Neumann iz Lince. — Fókul iz Krnova. — Fischer iz Wischau-a. — Sever iz Št. Jerneja. — Kopetzky iz Beljaka. — Gugenthall iz Gorice.

Pri Lloyd: Reissenbichler iz Niedervölz-a.

Pri bavarskem dvoru: Ruckl iz Stuttgart-a. — Tiefel iz Bingen-a. — Lepper iz Bora. — Unger iz Grada. — Brüner iz Reklinghausen-a.

Pri Jušnem kolodvoru: Virant iz Grada. — Jost iz Šmohorja. — Bajec iz Št. Ruperta.

Pri avstrijskem caru: Brauman, Rauhen iz Monakovega. — Repine iz Prem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
17	9. zvečer	733.1	8.8	sr. vzh.	del. jasno	2.0
18	7. zjutraj 2. popol.	727.9 727.7	7.2 11.8	sr. ssvzh. sl. szah.	dež skoro oblč.	
18	9. zvečer	728.55	10.7	sl. jug	skoro oblč.	15.9
19	7. zjutraj 2. popol.	729.5 729.2	6.2 12.8	sr. szah. sr. sever	megla del. jasno	

Srednja temperatura sobote 9.0°, za 1.2° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 9.9°, za 0.2° pod normalom.

Krojač,

702 6-5

zmožen opravljati cerkvena opravila, lišče službe. — Oferti naj se pošiljajo pod št. 40, poste restante Hrastnik.

Citralci

dobé brezplačno jeden napev za citre in moj novi katalog muzikalij, če mi pošljejo svoj naslov.

710 2-1 Julij Neukirchner, Görkau, Češko.

Dr. Gregorič

se je vrnil s potovanja ter prevzel zopet svojo zdravniško prakso.

712 1-1

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Razglas.

703 3-2

Novo ustanovljena

„Mestna višja deklška šola v Ljubljani“

se otvori prve dni meseca novembra t. l. in sicer bode vpisovanje dne 5. in 6. novembra popoldne od 2.—4. ure v ravnateljevi pisarni (Breg, Zoisova hiša, II. nadstropje).

Dne 7. novembra bode vzprejemni izpit za tiste učenke, ki niso dovršile 8. razreda ljudske, ali 3. razreda meščanske šole.

Dne 9. novembra se prične po svečani otvoritvi redni pouk.

P. n. občinstvo se opozarja zlasti na nastopne točke statuta:

§ 1. Mestna višja deklška šola ima namen, podajati deklicam splošno izobrazbo in sicer višjo, nego jo morejo dobiti na sedaj v deželi obstoječih zavodih.

§ 2. Učni jezik za vse predmete je slovenski, izimši nemščino in zgodovino, ki se predavata v vseh letnikih v nemškem jeziku, da se učenke tem bolje privadijo tudi nemščini.

§ 3. Mestna višja deklška šola ima tri letnike.

§ 4. Deklice, katere želé vstopiti v I. razred višje deklške šole, se morajo izkazati s spričevalom VIII. razreda ljudske, ali pa III. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo spolnile 14. leto vsaj v I. tečaju šolskega leta. — Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit, ki obsega v obče iste predmete, ki jih ima VIII. razred ljudske šole.

§ 5. Vsaka deklica vplača pri vpisovanju v prvi letnik 2 gld. vzprejemnine in 2 gld. prispevka za učila. — Solnina znaša za vsako učenko 10 gld. na leto.

§ 6. Pridne in ubožne učenke se morejo cprostiti od vplačevanja šolnine, ako zadoščajo onim pogojem, kakoršne zahteva naučna uprava od srednješolskih učencev.

§ 10. Na mestni višji deklški šoli so nastopni predmeti obligatni: Veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, matematika, fizika, zgodovina, zemljepisje, prirodopisje, odgojeslovje (v II. in III. letniku), risanje, gospodinjstvo (v III. letniku) lepispisje, petje in telovadba.

Natančneja pojasnila daje ravnateljstvo, ki pošilja na zahteve tudi učni načrt in statut.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1896.

Ravnateljstvo mestne višje deklške šole.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

Žrebanje
že 7. novembra.

684 15-7 **Glavni dobitnik**

75.000 kron v gotovini
z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 19. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 95 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 65 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ 10 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 55 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	942 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	365 „ 50 „
London vista	119 „ 90 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 85 „
20 mark	11 „ 77 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 52 „
Italijanski bankovci	44 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dne 17. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	143 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 „ 25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 75 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 „ 50 „
Dunavske vrvnavne srečke 5%	129 „ 75 „
Dunavsko vrvnavno posojilo l. 1878	107 „ 75 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 45 „
Prijoritete obveznice državne železnice	222 „ 25 „
južne železnice 3%	171 „ 65 „
južne železnice 5%	128 „ 40 „
dolenjskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 25 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3390 „ — „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	416 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	84 „ 75 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	153 „ 75 „
Papirnih rubljev 100	127 „ 76 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kelantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnišča delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.